

เพลงกันตรึมเกี่ยวกับประเพณีแซนโฎนตาและอัตลักษณ์ ของผู้พูดภาษาเขมรถิ่นไทยในอีสานตอนใต้ของไทย *

ดิเรก หงษ์ทอง **

บทคัดย่อ

ผู้พูดภาษาเขมรถิ่นไทยในอีสานตอนใต้ของไทยมีวัฒนธรรมหลายอย่างที่แสดงถึงอัตลักษณ์ของกลุ่ม วัฒนธรรมที่รู้จักกันแพร่หลายที่สุดคือเพลงกันตรึม เพลงกันตรึมทั่วไปมักถ่ายทอดด้วยภาษาเขมรถิ่นไทยและมีเนื้อหาเกี่ยวกับความรัก เรื่องราวสุขทุกข์ในชีวิต และการสั่งสอนจริยธรรม แต่เมื่อราว พ.ศ. 2545 เป็นต้นมาได้เกิดเพลงกันตรึมกลุ่มใหม่ที่ยังคงถ่ายทอดด้วยภาษาเขมรถิ่นไทย แต่มีเนื้อหาเกี่ยวกับประเพณีแซนโฎนตาซึ่งเป็นประเพณีที่เชิดชูหัวใจของวัฒนธรรมเขมรถิ่นไทย บทความนี้มุ่งค้นหาอัตลักษณ์ของผู้พูดภาษาเขมรถิ่นไทยในข้อมูลพิเศษดังกล่าวและศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการผลิตเพลงกลุ่มนี้และต่อการนำเสนออัตลักษณ์ในเพลง ผลการวิจัยเผยถึงอัตลักษณ์อันหลากหลายของชนกลุ่มน้อยชาติพันธุ์เขมรในบริบทสังคมไทย กระแสท้องถิ่นนิยมที่กระตุ้นการผลิตสื่อชาติพันธุ์เพื่อร่วมปกป้องวัฒนธรรมของกลุ่มที่อยู่ในภาวะวิกฤต และปัจจัยด้านภูมิศาสตร์

* บทความนี้เป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ระดับดุษฎีบัณฑิตเรื่อง “อัตลักษณ์และการผสมผสานทางวัฒนธรรมในเพลงของผู้พูดภาษาเขมรถิ่นไทยในอีสานตอนใต้” ซึ่งได้รับทุนสนับสนุนคือทุนอุดหนุนการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเพื่อเฉลิมฉลองวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเจริญพระชนมายุครบ 72 พรรษา ประจำปีการศึกษา 2551 และทุนอุดหนุนวิทยานิพนธ์สำหรับนิสิตประจำปีการศึกษา 2555

** หน่วยงานผู้แต่ง: ภาควิชาภาษาไทย คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจ วัฒนธรรม การเมืองระดับท้องถิ่นและระดับชาติที่มีอิทธิพลต่อ
การประกอบสร้างอัตลักษณ์

คำสำคัญ: เพลงกันตรึม, ประเพณีแซนโฎนตา, อัตลักษณ์, เขมรถิ่นไทย, อีสานใต้

Kantruem Songs Concerning Saen Don Ta Tradition and Identity of Northern Khmer Speakers in the Southern Part of Northeastern Thailand *

Direk Hongthong **

Abstract

Northern Khmer speakers in the southern part of Northeastern Thailand own several cultural components which express their group identity. The most well-known one is Kantruem song. General Kantruem lyrics, usually composed in Northern Khmer language, are about love, happiness and sorrow, and moral instruction. From approximately 2002 onwards, have emerged the inexperienced Kantruem lyrics, still in Northern Khmer language, concerning Saen Don Ta, the tradition which highlights the core of Northern Khmer culture. This paper aims at examining Northern Khmer speakers' identities through these special data, and the factors influencing the production of these new lyrics and the identifications. The study

* This article is part of the dissertation for the Doctor of Philosophy titled “Identity and Cultural Hybridization in Songs of Northern Khmer Speakers in the Southern part of Northeastern Thailand” funded by H.M. the King Bhumibhol Adulyadej’s 72nd Birthday Anniversary Scholarship 2008 and Thesis Scholarship 2012.

** Affiliation: Department of Thai, Faculty of Arts, Chulalongkorn University

reveals various identities of ethnic Khmer minority dwelling in Thailand; the localism which has influenced the ethnic media production for the collaborative protection of the Northern Khmer speakers' culture in crisis; and many factors influencing the identifications which comprise of geographical, historical, economic, cultural, and regionally and nationally political factors.

Keywords: Kantruem song, Saen Don Ta tradition, identity, Northern Khmer, southern Isan